

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2018)0041

Venezuelan tilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. helmikuuta 2018 Venezuelan tilanteesta (2018/2559(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen vuodelta 1948,
- ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka sopimuspuoli Venezuela on,
- ottaa huomioon Venezuelan perustuslain,
- ottaa huomioon lukuisat päätöslauselmansa Venezuelasta, erityisesti 27. helmikuuta 2014 Venezuelan tilanteesta¹, 18. joulukuuta 2014 Venezuelan demokraattisen opposition vainoamisesta², 12. maaliskuuta 2015 Venezuelan tilanteesta³, 8. kesäkuuta 2016 Venezuelan tilanteesta⁴, 27. huhtikuuta 2017 Venezuelan tilanteesta⁵ ja 13. syyskuuta 2017 EU:n poliittisista suhteista Latinalaiseen Amerikkaan⁶ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, Mercosur-valtuuskunnan ja EU:n ja Latinalaisen Amerikan parlamentaarisen edustajakokouksen puheenjohtajien 12. heinäkuuta 2017 esittämän julkilausuman Venezuelan nykytilanteesta,
- ottaa huomioon 11. syyskuuta 2001 hyväksytyn Amerikan maiden demokratian peruskirjan,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Zeid Ra'ad Al Husseinin 31. maaliskuuta 2017 antaman julkilausuman, joka koskee Venezuelan korkeimman oikeuden päätöstä siirtää itselleen maan kansalliskokouksen lainsäädäntövalta,

¹ EUVL C 285, 29.8.2017, s. 145.

² EUVL C 294, 12.8.2016, s. 21.

³ EUVL C 316, 30.8.2016, s. 190.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0269.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0200.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0345.

- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston lausunnon, jossa tuomittiin Enrique Aristiguietan pidättäminen 2. helmikuuta 2018,
 - ottaa huomioon Amerikan valtioiden järjestön (OAS) 30. toukokuuta 2016 ja 14. maaliskuuta 2017 julkaistuissa raporteissa esitetyt Venezuelaa koskevat varoitukset ja kyseisen järjestön pääsihteerin vetoomuksen Amerikan maiden demokratian peruskirjan 20 artiklan mukaisen pysyvän neuvoston kiireellisestä kokoon kutumisesta keskustelemaan Venezuelan poliittisesta kriisistä,
 - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 27. maaliskuuta 2017 päivätyn kirjeen, joka koskee Venezuelan vakavia poliittisia, taloudellisia ja humanitaarisia kriisejä ja niiden syvenemistä,
 - ottaa huomioon, että 14 OAS:n jäsenvaltiota allekirjoitti 13. maaliskuuta 2017 julistuksen, jossa pyydetään Venezuelaa muun muassa järjestämään ripeästi vaalit, vapauttamaan poliittiset vangit ja tunnustamaan maan perustuslakiin kirjattu toimivallan jako,
 - ottaa huomioon OAS:n pysyvän neuvoston 3. huhtikuuta 2017 antaman päätöslauselman, joka koskee Venezuelan äskettäisiä tapahtumia,
 - ottaa huomioon 23. tammikuuta 2018 annetun ”Liman ryhmän” julistuksen perustuslakia säätävän kansalliskokouksen päätöksestä ilmoittaa presidentinvaalien järjestämisestä,
 - ottaa huomioon 13. marraskuuta 2017 ja 22. tammikuuta 2018 Venezuelasta annetut neuvoston päätelmät, joissa esitetään asevientikiellon ja pakotteiden määräämistä,
 - ottaa huomioon korkean edustajan unionin puolesta 7. joulukuuta 2017 antaman julkilausuman tiettyjen kolmansien maiden yhtymisestä Venezuelan tilanteen johdosta määrättäviin rajoittaviin toimenpiteisiin,
 - ottaa huomioon korkean edustajan unionin puolesta 26. tammikuuta 2018 antaman, Venezuelan viimeaikaisia tapahtumia koskevan julkilausuman, jossa tuomitaan Venezuelan viranomaisten päätös karkottaa Espanjan Caracasin-suurlähettiläs,
 - ottaa huomioon päätöksensä myöntää vuoden 2017 Saharov-palkinto Venezuelan demokraattiselle oppositiolle,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että laitton perustuslakia säätävä kansalliskokous, jota kansainvälinen yhteisö tai unioni ei ole tunnustanut, on vaatinut presidentinvaalien järjestämistä ennen vuoden 2018 huhtikuun loppua; ottaa huomioon, että Venezuelan perustuslain mukaan vaalien asettamisessa toimivalta kuuluu kansalliselle vaalilautakunnalle; ottaa huomioon, että Venezuelan perustuslain 298 pykälää, jonka mukaan vaalimenettelyjä ohjaavaa lakia ei saa muuttaa millään tavoin vaalipäivää välittömästi edeltävän kuuden kuukauden jakson aikana, on viime aikoina rikottu useaan kertaan;
- B. ottaa huomioon, että tämä päätös tehtiin sivuuttaen kansallinen vuoropuhelu, jota on käyty joulukuusta 2017 lähtien, ja ottamatta huomioon Venezuelan hallituksen ja opposition välisissä keskusteluissa Santo Domingossa mahdollisesti saavutettua

edistystä; toteaa, että vaalien ajankohta ja vaaleja edeltävä menettely olivat kaksi keskeistä kysymystä Santo Domingon neuvotteluissa; ottaa huomioon, että tämä kehoitus vaalien järjestämiseksi on ristiriidassa sekä demokraattisten periaatteiden että hyvässä uskossa toimimisen kanssa hallituksen ja opposition välisessä vuoropuhelussa;

- C. ottaa huomioon, että korkein oikeus päätti 25. tammikuuta 2018 sulkea MUD:n (Mesa de la Unidad Democrática) presidentinvaalien ulkopuolelle; ottaa huomioon, että 4. helmikuuta 2018 kansallinen vaalilautakunta sulki Primero Justicia -puolueen vaalien ulkopuolelle; toteaa, että johtajista esimerkiksi Leopoldo Lópezin ja Henrique Caprilesin asettuminen ehdolle on kielletty; toteaa, että nämä päätökset rikkovat räikeästi reilujen vaalien periaatetta, sillä opposition ehdokkaat eivät voi kilpailla vapaasti ja tasavertaisesti vaaleissa;
- D. toteaa, että parlamentti myönsi MUD:lle mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon vuonna 2017;
- E. ottaa huomioon, että tämä päätös järjestää ennenaikaiset vaalit perustuslain vastaisesti johti Meksikon ja Chilen vetäytymiseen kansallisia poliittisia neuvotteluja koskevasta prosessista, jossa ovat mukana Venezuelan hallitus ja osa oppositiosta;
- F. ottaa huomioon, että Euroopan unionin neuvosto päätti 13. marraskuuta 2017 ottaa käyttöön Venezuelaa koskevan kansallisiin tukahduttamistoimiin mahdollisesti käytettävien aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden vientikiellon;
- G. ottaa huomioon, että neuvosto päätti yksimielisesti 22. tammikuuta 2018 määrätä pakotteita rajoittavien toimenpiteiden, kuten matkustuskielto ja varojen jäädyttäminen, muodossa seitsemää Venezuelan valtion viranhaltijaa vastaan demokraattisten periaatteiden, oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian noudattamatta jättämisen vuoksi;
- H. ottaa huomioon, että vastauksena unionin asettamiin pakotteisiin Venezuela karkotti maasta ja julisti ei-toivotuksi henkilöksi Espanjan Caracasin-suurlähettilään sekä syytti Espanjaa puuttumisesta maan sisäisiin asioihin; toteaa, että unioni on tuominnut voimakkaasti kyseisen päätöksen ja todennut samalla olevansa ehdottoman solidaarinen Espanjan kanssa, kun otetaan huomioon unionin yksimielinen päätöksenteko ulkopoliittikan alalla, myös pakotteiden asettamisen yhteydessä;
- I. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion tilanne heikkenee jatkuvasti Venezuelassa; toteaa, että Venezuelassa on ennennäkemättömän vakava poliittinen, yhteiskunnallinen, taloudellinen ja humanitaarinen kriisi, joka on johtanut lukuisiin kuolonuhreihin; toteaa, että vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien järjestäminen kaikkien asianmukaisten takeiden ja riittävän pitkän valmisteluajan puitteissa on äärimmäisen tärkeää, jotta Venezuelan monien ongelmien ratkaiseminen voidaan aloittaa; panee merkille, että lähes kaksi miljoonaa venezuelalaista on paennut maasta; toteaa, että vastaanottavien maiden on yhä vaikeampaa tarjota apua ja palveluja uusille tulijoille;
- J. ottaa huomioon, että kapinaan noussut poliisi Óscar Pérez ja kuusi muuta henkilöä teloitettiin laittomasti, vaikka he olivat jo antautuneet;
- K. ottaa huomioon, että tiedustelupalvelu sieppasi Enrique Aristeguieta Gramckon kotoaan 2. helmikuuta 2018 yöllä antamatta hänen olinpaikastaan mitään tietoja ja vapautti hänet seuraavana päivänä;

- L. ottaa huomioon, että laadukkaiden terveystalvelujen sekä lääkkeiden ja elintarvikkeiden rajoitetun saatavuuden seurauksena aliravitsemuksesta kärsivien ihmisten, myös lasten, määrä kasvaa Venezuelassa jatkuvasti; ottaa huomioon sen valitettavan tosiasian, että Venezuelan hallitus kiistää yhä ongelman olemassaolon ja kieltäytyy itsepintaisesti ottamasta vastaan kansainvälistä humanitaarista apua ja helpottamasta sen jakamista; toteaa, että vakavasta elintarvike- ja tavarapulasta johtuen venezuelalaiset ovat joutuneet ostamaan ruokaa ja perustarvikkeita Karibian saarilta;
1. pitää valitettavana perustuslakia säätävän laittoman kansalliskokouksen, jota kansainvälinen yhteisö tai unioni ei ole tunnustanut, yksipuolista päätöstä järjestää ennenaikaiset presidentinvaalit vuoden 2018 huhtikuun loppuun mennessä; pitää hyvin valitettavana Venezuelan korkeimman oikeuden äskettäistä päätöstä kieltää MUD:n edustajien asettuminen ehdolle tulevissa vaaleissa; huomauttaa, että maanpaossa olemisen, hallinnollisten hylkäyspäätösten, vangitsemisen ja kotiarestiin määräämisen johdosta monet mahdolliset ehdokkaat eivät voi asettua ehdolle vaaleissa; vaatii, ettei puolueiden osallistumiselle aseteta mitään esteitä tai ehtoja, ja kehottaa Venezuelan viranomaisia palauttamaan täysin asianomaisten henkilöiden vaalikelpoisuuden;
 2. korostaa, että unioni ja sen toimielimet, Euroopan parlamentti mukaan luettuna, voivat tunnustaa vaalit vain, jos niiden perustana on toteuttamiskelpoinen vaaliaikataulu, joka on hyväksytty kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden ja puolueiden kanssa käydyssä kansallisessa vuoropuhelussa, jos vaalikelpoisuusehdot ovat yhtäläiset, oikeudenmukaiset ja avoimet siten, että niistä poistetaan poliittisiin vastustajiin kohdistuvat kiellot, poliittiset vangit vapautetaan sekä kansallisen vaalilautakunnan kokoonpanosta tehdään tasapuolinen ja puolueeton, ja jos huolehditaan riittävästä takeista, joihin kuuluu riippumaton kansainvälinen vaalitarkkailu; muistuttaa olevansa valmis lähettämään paikalle vaalitarkkailuvaltuuskunnan, jos kaikki tarvittavat edellytykset täyttyvät;
 3. tuomitsee jyrkästi Venezuelan viranomaisten päätöksen karkottaa maasta ja julistaa ”ei-toivotuksi henkilöksi” Espanjan Caracasin-suurlähettiläs ja vaatii Venezuelan hallitusta palauttamaan välittömästi normaalit diplomaattisuhteet Espanjaan; palauttaa mieliin, että EU tekee kaikki ulkopoliittikan alan päätöksensä, myös pakotteiden asettamisen, yksimielisesti; kehottaa tässä yhteydessä ehdottamaan solidaarisuuteen Espanjan kanssa;
 4. pitää asianmukaisena toimenpiteenä EU:n neuvoston päätöstä määrätä asevientikielto ja asettaa pakotteita seitsemälle Venezuelan valtion viranhaltijalle vastatoimena ihmisoikeuksien ja demokraattisten periaatteiden vakavalle rikkomiselle maassa mutta kehottaa ulottamaan pakotteet henkilöihin, jotka kantavat pääasiallisen vastuun poliittisen, yhteiskunnallisen, taloudellisen ja humanitaarisen kriisin pahenemisesta, eli presidenttiin, varapresidenttiin, puolustusministeriin, ylimmän sotilasjohdon jäseniin sekä heidän sisäpiireihinsä, perheenjäsenet mukaan luettuina; ehdottaa, että jos ihmisoikeustilanne heikkenee entisestään, olisi tarkasteltava ja otettava käyttöön diplomaattisia ja taloudellisia lisätoimia, joiden kohteena on esimerkiksi valtiollinen öljy-yhtiö Petróleos de Venezuela S.A. (PDVSA);
 5. tuomitsee mitä jyrkimmin demokraattisen järjestyksen toistuvat loukkaukset Venezuelassa; toistaa tukevansa täysin kansalliskokousta Venezuelan ainoana laillisesti perustettuna ja tunnustettuna parlamenttina ja kehottaa Venezuelan hallitusta palauttamaan sille täysimääräisesti sen perustuslain mukaisen toimivallan; torjuu kaikki perustuslakia säätävän kansalliskokouksen tekemät päätökset, sillä ne ovat vastoin

kaikkia demokraattisia normeja ja sääntöjä; ilmaisee tukensa poliittiselle ratkaisulle, jossa ovat mukana kaikki asiaankuuluvat toimijat ja puolueet; muistuttaa, että hallinnon eri osien välinen vallanjako ja puuttumattomuus toistensa toimintaan on oikeusvaltioperiaatetta noudattavien demokraattisten valtioiden keskeinen periaate;

6. kehottaa Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjää käynnistämään Rooman perussäännön mukaisesti tutkinnan Venezuelan hallituksen tekemistä ihmisoikeusloukkauksista ja kehottaa unionia ottamaan aktiivisen roolin tässä yhteydessä;
7. toistaa aiemmat kehotuksensa vapauttaa välittömästi ja ehdoitta kaikki poliittiset vangit, kunnioittaa demokraattisesti valittuja elimiä ja noudattaa ihmisoikeuksia;
8. ilmaisee solidaarisuutensa ja täyden tukensa Venezuelan kansalle, joka kärsii vakavan humanitaarisen kriisin vaikutuksista; kehottaa sopimaan välittömästi humanitaariseen hätätilanteeseen liittyvästä suunnitelmasta, joka koskee pääsyä koko maahan, ja kehottaa Venezuelan viranomaisia sallimaan kiireesti humanitaarisen avun esteettömän toimittamisen ja myöntämään auttamishaluisille kansainvälisille järjestöille luvan toimia maassa; kehottaa panemaan nopeasti täytäntöön lyhyen aikavälin toimia, joilla torjutaan aliravitsemusta kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten, keskuudessa; kehottaa unionia auttamaan naapurimaita ja etenkin Kolumbiaa venezuelalaispakolaisten tilanteen käsittelyssä; kehottaa Venezuelan hallitusta maksamaan ulkomailla asuville venezuelalaisille, joilla on oikeus sosiaaliturvaan, heidän eläkkeensä;
9. esittää uudelleen pyyntönsä, joka koskee Euroopan parlamentin valtuuskunnan lähettämistä Venezuelaan ja vuoropuhelun käymistä kaikkien konfliktin osapuolten kanssa mahdollisimman pikaisesti;
10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Venezuelan bolivariaanisen tasavallan hallitukselle ja kansalliskokoukselle, Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan parlamentaarille edustajakokoukselle ja Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerille.